



O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ALFRAGANUS UNIVERSITETI
TIBBIYOT FAKULTETI

***“TIBBIYOT HAMDA FAN VA TEXNOLOGIYALAR TARAQQIYOTINING
DOLZARB MUAMMOLARI”***
ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI

ANJUMAN SHO'BALARI

1. Davolash ishi
2. Pediatriya ishi
3. Stomatologiya
4. Farmasevtika va kimyo

Toshkent 2025

VASKULYAR DEMENSIYADA PSIXOKORREKSIYA SAMARADORLIGINI O'RGANISH

Qaraxonova Sarvinoz Alisherovna, Ibodullaev Zarifboy Rajabovich
Toshkent Tibbiyot Akademiyasi, Toshkent
Davolash fakulteti, Nevrologiya kafedrası
dr.sarvinoz@mail.ru
+998909685356

Dolzarbli. Bugungi kunda vaskulyar demensiyada uchraydigan psixologik sfera buzilishlarini davolash usullari ustida bir qator ilmiy izlanishlar olib borilayotganligiga qaramasdan, xanuzgacha davolashda qo'llaniladigan samarali psixodiagnostika va psixokorreksiya bilan bog'liq bir qancha savollar ochiqlikicha qolmoqda. Ayniqsa vaskulyar demensiyada eng ko'p uchraydigan psixologik sfera buzilishlaridan bo'lgan asosiy klinik simptomlar – turli darajadagi xavotirli buzilishlar: sarosimadan tortib, tarqalgan xavotirli buzilishlargacha bo'lishi mumkin. Ammo nevrologik tajribada xavotirli-fobik sindrom demensiyaga olib keluvchi sabablar fonida tashxislanmasdan qolib ketadi, natijada avskulyar demensiyani to'liq korreksiya qilishning iloji bo'lmaydi [1]). Bemorlarda mavjud bo'lgan xavotir va xavotirli-fobik sindrom nafaqat demensiyaning prognozini yomonlashtirib qolmay, balki letal natija hafvini ham oshiradi [2]. Xozirgi kunda zamonaviy klinik psixologiya psixoterapevtik diagnostikada shaxs buzilishlari, psixopatologik buzilishlar emas, balki bemorlarning klinik-sotsial va klinik-psixologik jihatdan o'rganish, xar bir psixologik buzilishlarda fokuslangan psixoterapevtik usuldan foydalanish tavsiya etmoqda [3].

Kalit suzlar: vaskulyar demensiya, nevrologik

Tadqiqot maqsadi.

Vaskulyar demensiyada xavotir darajalarini o'rganish va ularning psixologik korreksiyasini takomillashtirish.

Tadqiqot materiallari va metodlari. Tadqiqot uchun materiallar Toshkent tibbiyot akademiyasi (TTA) 2 klinikasi maslaxat poliklinikasidan yig'ildi. Birlamchi tadqiqot materiali sifatida demensiya tashxisi bilan davolangan 40 nafar bemor olindi. Bemorlar 55-65 yosh oralig'i bo'lib, o'rtacha yoshi 62.5 ± 2.3 . Tashhis bemorlar klinikaga davolanish uchun kelganda shikoyati, anamnezi, ob'ektiv va ginekologik status, shuningdek paraklinik ma'lumotlar asosida qo'yildi. Ruhiy buzilishlar, ob'ektiv va nevrologik status Ibodullaev Z.R. tomonidan tavsiya etilgan tibbiy psixologik anketa orqali tekshirildi va tibbiy psixologik testlar orqali baholandi.(patent №001031)

Bemorlar davolash effektivligini aniqlash maqsadida ikki guruhga bo'lindi.

1-guruh: Bu guruxdagi bemorlarga bazis davo bilan birgalikda ratsional psixoterapiya va psixofarmakoterapiya-tetrametiltetraazobisiklooktandion (adaptol) qo'llanildi: n-18.

2-guruh: Ushbu guruxdagi bemorlarga bazis davo bilan birgalikda psixomotor terapiya va psixofarmakoterapiya-tetrametiltetraazobisiklooktandion (adaptol) qo'llanildi: n-22.

Bemorlarda klinik-psixologik tekshiruvlar 1-3 kunlari va 27-30 kunlari o'tkazildi

Psixologik statusni baxolash uchun HADS shkalasidan foydalanildi.

Psixokorreksiya usullaridan psixologik suhbat, psixomotor terapiya va autotrening qo'llanildi. Suhbat har bir bemorga o'rtacha 45-60 min, 3-4 kunda bir marotaba, 30 kun davomida bemor ahvolini inobatga olgan xolatda 6-8 marotaba o'tkazildi. Suhbatlarning 2 tasi statsionar sharoitda, qolganlari ambulator ravishda o'tkazildi. Davolanish sxemasi: birinchi haftasida 20 mg 1 mahal, so'ngra 2 hafta davomida 20 mg dan 2 mahal, to'rtinchi haftadan 7 kunga 20 mg dan berildi. Kuzatuv davomiyligi-1oy.

Izlanishning natijalari.

HADS shkalasi orqali xavotir darajalari aniqlanganda: 1-guruxda 4ta bemorda yengil daraja, 6ta bemorda o'rta daraja, 8nafar bemorda yuqori darajadagi xavotir ko'rsatkichlari; 2-guruxda 6ta bemorda yengil daraja, 8ta bemorda o'rta daraja, 8nafar bemorda yuqori darajada ekani aniqlandi ($R < 0,05$).

Bemorlar 1oy davomida to'liq muolaja kursini qabul qilganlaridan keyin ambulator sharoitda xavotir darajasi qayta tekshirildi.

Bunda 2-guruxda og'ir darajali havotir butunlay uchramaydi, o'rta yengil darajasi yengil darajaga o'tgan, 10ta bemorda esa xavotir aniqlanmadi ya'ni bemorlarning psixologik statusi samarali psixofarmakoterapiya natijasida sog'lomlashgan.

Xulosa.

Olingan natijalarga asoslanib, vaskulyar demensiyada xavotirli-fobik sindromda uchraydigan xavotirni korrektsiyalashda bazis davo - farmakoterapevtik davo bilan bir qatorda psixomotor terapiya usulini qo'llash bemorlarning psixologik xolati yaxshilanishi natijasida xayot sifatini oshirishga sabachi bo'lishi aniqlandi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Cosci F. Assessment of personality in psychosomatic medicine: current concepts. Adv Psychosom Med. 2012; - №32: - P. 59.
2. Dempe C(1), Jünger J, Hoppe S, Katzenberger ML, Möltner A, Ladwig KH, Herzog W, Schultz JH. Association of anxious and depressive symptoms with medication nonadherence in patients with stable coronary artery disease. J.PsychosomRes.2013 Feb;74(2):122-7. doi: 10.1016/j.jpsychores.2012.12.003. Epub 2013 Jan
3. Ehlers A.,Margraf J.The psychophysiological model of panic// Fresh Perspectives on Anxiety Disorders / Eds P.M.G. Emmelkamp, W. Everaerd, F. Kraaimaat, M. van Son.- Amsterdam: -Swets, 2019. - P. 1-29.

N. Kamolova, Botir Axmadakievich Umarov. ALFRAGANUS UNIVERSITINING TIBBYOT FAKULTETIDA ZAMONAVIY AXBOROT KOMMUNIKATSION VA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	28
Qaraxonova Sarvinov Alisherovna, Ibodullaev Zarifboy Rajabovich. VASKULYAR DEMENSIYADA PSIXOKORREKSIYA SAMARADORLIGINI O'RGANISH	30
G'ayratova Gulrux Firdavs qizi, Mahmanazarov G'afur Ahnazarovich. QANDLI DIABET PROFILAKTIKASI: ERTA OLDINI OLISH CHORALARI VA SAMARALI STRATEGIYALAR	32
Kamoliddinov Dilshodbek Xusniddin o'gli, Babajanova Umida Tajimuratovna. ALSGEYMER KASALLIGINING ERTA TASHXISOTI	34
Кудратова Юлдуз Зоҳиджонова, Рихсиева Назира Тахировна. ЭНДОКРИН ТИЗИМИ КАСАЛЛИКЛАРИНИНГ МУРОЖААТЛАРГА КЎРА УЧРАШ ЧАСТОТАСИ.	36
Mamaniyazova Kamola Qaxramon qizi, Mirzayeva Adiba Xamdamovna. INSONLARDA OLIY NERV FAOLIYATINING XUSUSAN KOGNITIV FUNKSIYALARINING FIZIOLOGIK O'ZIGA XOSLIGINI ORGANISH	37
Маткаримова Мадина Камолиддин кизи, Юсупова Шахноза Кадиржановна. ВОЗРАСТНЫЕ И ГЕНДЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РАСПРОСТРАНЁННОСТИ НАРУШЕНИЙ УГЛЕВОДНОГО ОБМЕНА И САХАРНОГО ДИАБЕТА 2 ТИПА В СЕЛЬСКОЙ ПОПУЛЯЦИИ	39
Мирзаев Д.А, Уктамова Ш.О. БОЛАЛАРДА ЎТКИР ДИАРЕЯНИНГ ОҒИР КЕЧИШИДА ГАССЕР СИНДРОМИ	41
Мубораков Ҳасанхон Мухриддинхон ўғли, Мирзакаримова Хуршидабону Арифжон кизи, Юсупова Шахноза Кадиржановна. НЕЙРОГУМОРАЛЬНЫЕ МЕХАНИЗМЫ В ПАТОГЕНЕЗЕ САХАРНОГО ДИАБЕТА 2 ТИПА, АССОЦИИРОВАННОГО С ХРОНИЧЕСКОЙ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ	42
Muftaydinova Shaxnoza Kiyamiddinovna, Muminova Ziyoda Abrorovna, Abdullajonova Muslimaxon Ulug'bek qizi. O'SMIR QIZLARDA DISMENOREYA – ENDOMETRIOZ RIVOJLANISHINING PREDIKTORI	44
Mukhammadumarova Dilafruz Umidbek qizi, Khamraeva Nasiba. Abdurasulovna KIDNEY DAMAGE IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS	46
Назаров Нодирбек Номозбой ўғли, Мадаминова Жасмина Ғофуржон кизи. COVID-19 ЎТКАЗГАН СУРУНКАЛИ ЮРАК ЕТИШМОВЧИЛИГИ БОР БЕМОРЛАРДА ЭНДОТЕЛИЙ ДИСФУНКЦИЯСИНИНГ ГУМОРАЛ ОМИЛЛАРИДАН: ЭНДОТЕЛИН I, АНГИОТЕНЗИН II ВА ФОН ВИЛЛЕБРАНД ОМИЛИНИ ЎРГАНИШ	48
Rayimqulov Firdavs Azimjon o'g'li, Xaydarov Islom Norboy o'g'li. OG'IR METALLAR VA TOKSIK MODDALAR TA'SIRI	50
Rayimqulov Firdavs Azimjon o'g'li, Mansurova Dilorom Aslonovna. MARKAZIY ASAB TIZIMINING TUZILISHI VA FUNKSIYALARI	52

Райымкулов Фирдавс Азимжон огли, Толькинов Хамидулла Хамдам огли, Рахимова Матлюба Эшбаевна. АНАЛИЗ ОСНОВНЫХ ФАКТОРОВ РИСКА И ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ ПРИВЕРЖЕННОСТИ К ЛЕЧЕНИЮ БОЛЬНЫХ С ИБС.	54
Райымкулов Фирдавс Азимжон огли, Закиров Файзулло Камолиддин огли, Рахимова Матлюба Эшбаевна. ОЦЕНКА ФУНКЦИИ ПОЧЕК У БОЛЬНЫХ С ИШЕМИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ С УЧЕТОМ ГЕНДЕРНОЙ ОСОБЕННОСТИ	56
Рашидов Жамшид Рустам угли, Сатибалдыева Насиба Раджабовна. ТЕЧЕНИЕ БРОНХИАЛЬНОЙ АСТМЫ У ДЕТЕЙ С МИКОПЛАЗМЕННОЙ ИНФЕКЦИЕЙ	58
Чориева Азиза, Садуллаева Умида. ОСОБЕННОСТИ ВСТРЕЧАЕМОСТИ РАКА ШЕЙКИ МАТКИ В ОНКОГИНЕКОЛОГИИ	60
Saitmatova Diyora Baxtiyor qizi, Nosirova Akida Raximdjanovna. OQILONA OVQATLANISH – SOG'LOM TURMUSH GAROVI	61
Саманова Жасмин Шавкиддиновна, Мирзаева Нодира Абдухамидовна. МЕДИЦИНСКАЯ БИОЛОГИЯ КАК ОСНОВА ВРАЧЕБНОГО ДЕЛА.	63
Saminjonov Kh.U, Abdurashidov F.Sh. THE FIRST EXPERIENCE OF SIMULATING AN INVAGINATED ILEOTRANSVERSE ANASTOMOSIS IN COLORECTAL SURGERY USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE	65
Санокулова Донохон Отабек кизи, Бобоназарова Малика Нурбек кизи. ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ВЛИЯНИЕ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ РАКА МОЛОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЫ НА ПАЦИЕНТОВ И ВАЖНОСТЬ ПОДДЕРЖИВАЮЩИХ ИНТЕРВЕНЦИЙ ДЛЯ УЛУЧШЕНИЯ ИХ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ.	67
Солиева Мадина Икболжин кизи, Юсупова Шахноза Кадиржановна NT-PROBNP КАК ДИАГНОСТИЧЕСКИЙ ПОКАЗАТЕЛЬ ХРОНИЧЕСКОЙ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ У ПАЦИЕНТОВ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА	69
Sultanbayev Sanjarbek Hamdambek o'g'li, Kucharova Inobat Sharofovna. TUG'MA YURAK NUQSONLARI: KLINIK KECHISHI, DIAGNOSTIKASI VA DAVOLASH USULLARI	71
Tangirov Abdixolik Lolayevich, Rahmatullayeva Zebinisoixon Holxo'ja qizi. QULOQDAGI SHOVQINNING SABABLARI	73
Ubaydullaeva Munisaxon Toir qizi, Yo'ldosheva Maftuna Mengbo'tayevna. KO'ZGA KO'RINMAS DUSHMAN - VIRUSLAR DUNYOSI VA ULARNING HAYOTIMIZGA TA'SIRI	75
Умидова Мухлиса Аббосхон кизи, Хамраева Насиба Абдурасуловна НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ КЛИНИКО-ЛАБОРАТОРНОГО ТЕЧЕНИЯ ЛЮПУС НЕФРИТА	77
Усманов Асилбек Фарходович, Болтаев Санжар Толибжонович. ПРОБЛЕМЫ В ИМПЛАНТАЛОГИИ И ХИРУРГИИ	79